

REKENKAMERCOMMISSIE

Jaarverslag 2018 Rekenkamercommissie gemeente Groningen

Inleiding

Hierbij biedt de Rekenkamercommissie (RKC) u het jaarverslag over 2018 aan. In dit jaar is het onderzoek naar subsidies aan de raad aangeboden en is ook het onderzoek naar de WMO uitgevoerd en afgerond. Verder heeft de Rekenkamercommissie naast dit jaarverslag twee keer een nieuwsbrief aan de raad uitgebracht waarin de raad is geïnformeerd over de voortgang van de werkzaamheden. Voorts is samen met leden van de rekenkamer van Haren overleg gevoerd over de wijze waarop de rekenkamerfunctie vanaf 2019 ingevuld zou moeten worden. Dit heeft geleid tot een notitie voor de klankbordcommissie. In dit jaarverslag gaan we nader in op deze onderwerpen en leggen we verantwoording af over het ingezette budget. Dit jaarverslag van de RKC zouden we graag net als vorig jaar met u willen bespreken in de raadscommissie F&V.

Onderzoek Subsidies

Op 12 juni heeft de Rekenkamercommissie het onderzoek 'Subsidiëren onder controle' aan de raad aangeboden. Op verzoek van vier raadsfracties heeft de RKC onderzocht of de incidenten die zich hebben voorgedaan rond de subsidies aan het supportersproject en Wijert Welzijn ook bij andere subsidieverstrekingen voorkomen. Uit het onderzoek blijkt dat dit niet het geval is en dat er bij de twee genoemde subsidies sprake is geweest van incidenten. Tegelijk constateert de Rekenkamercommissie dat de regels rond subsidieverstreking strakker kunnen worden gehandhaafd door de gemeente. Zo ontvangt de gemeente niet altijd een tussenrapportage van de subsidie-ontvanger terwijl dit wel in de voorwaarden is vastgelegd. Ook wordt er bij subsidies boven de honderdduizend euro niet altijd een goedkeurende accountantsverklaring overlegd. Op basis van het onderzoek heeft de raad de volgende vier aanbevelingen van de Rekenkamercommissie overgenomen:

1. Versterk het toezicht op de besteding van subsidies, met name door een striktere handhaving van de verplichting van subsidieontvangers om verslag te doen van de activiteiten die zijn of worden ondernomen.
2. Lever als gemeente zo nodig ondersteuning aan subsidieontvangers die moeite hebben met het tijdig aanleveren van de gevraagde verantwoordingsdocumenten.
3. Houd een extra vinger aan de pols als de aanvrager of ontvanger van subsidie niet de uitvoerder is van de gesubsidieerde activiteiten.
4. Voer bij subsidies tussen de 45.000 en 100.000 euro steekproefsgewijs boekenonderzoek uit, zodat tijdig inzicht wordt vergaard in de doelmatige en rechtmatige besteding van subsidies.

Het rapport 'Subsidiëren onder controle' vindt u [hier](#).

Gesprek over jaarverslag 2017 met raadsleden in de commissie F&V

Op 4 april 2018 heeft de voorzitter van de Rekenkamercommissie in de raadscommissie F&V met de raadsleden gesproken over het jaarverslag 2017 van de RKC. Over het algemeen waren de raadsfracties erg tevreden over de rapporten van de commissie. Door de raadsleden is aandacht gevraagd voor de rekenkamervorm in de nieuwe gemeente en voor de navolging van aanbevelingen die door de raad zijn overgenomen. Wat dat laatste betreft kan de raad zich richten op wat er in de Voortgangsrapportages (VGR) staat: staande afspraak is dat het college van B&W in elke Voortgangsrapportage meldt op welke wijze er navolging wordt gegeven aan de aanbevelingen van de RKC die de raad heeft overgenomen.

De Rekenkamercommissie heeft het gesprek met de raadscommissie F&V erg gewaardeerd, mede omdat er in het openbaar verantwoording wordt afgelegd aan de raad over de werkzaamheden van het vorige jaar en de raadsleden rechtstreeks de gelegenheid hebben om feedback te geven aan de Rekenkamercommissie. Dit is zeker voor herhaling vatbaar.

Onderzoek naar de WMO 'Ligt het schip op koers?'

In 2018 heeft de Rekenkamercommissie ook onderzoek gedaan naar de WMO en zich daarbij gericht op de wijze waarop het college van B&W de raad in staat stelt om te sturen op de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning). Dit onderzoek is in de raadscommissie van 10 oktober besproken en in de raadsvergadering van eind oktober heeft de raad de aanbevelingen bij dit onderzoek overgenomen.

Op basis van het onderzoek komt de Rekenkamercommissie tot de conclusie dat de raad wel veel informatie ontvangt van het college van B&W, maar dat het niet altijd samenhangend en overzichtelijk is. De indicatoren sluiten lang niet altijd aan bij de geformuleerde doelen en bovendien wordt er van erg veel indicatoren gebruikgemaakt als het gaat over de WMO: maar liefst 68. Dat leidde bij de onderzoekers tot de constatering dat er sprake is van een doelenjungle. De laatste tijd wordt er wel gewerkt aan verbeteringen: er is meer aandacht voor het duidelijk definiëren van doelen en indicatoren en er worden gericht gegevens bij verzameld. Vanaf 2019 zou de raad dan moeten beschikken over gegevens die meer inzicht geven in het doelbereik. Veel informatie die de raad nu nog ontvangt gaat over de uitvoering en niet over het doelbereik, dus meer over de hoe-vraag in plaats van over de wat-vraag. Uit het onderzoek blijkt verder dat de raad lang niet altijd in stelling wordt gebracht wanneer het gaat om verantwoordingsinformatie. Daarmee wordt bedoeld dat de raad wel informatie ontvangt, maar dat deze informatie niet vergezeld gaat van een bespreek- of besluitvoorstel. Als in de brief of notitie wordt aangegeven waartoe het debat zou moeten leiden, dan kan dat de raad een steviger positie geven.

Aanbevelingen

De volgende drie aanbevelingen bij dit onderzoek zijn door de raad overgenomen:

1. Kom tot een beperktere set van indicatoren waarop de raad elk jaar WMO-breed wordt geïnformeerd over de bereikte effecten en doelen. De huidige ingezette koers van monitoring met 68 voor de WMO relevante indicatoren is voor de operationele aansturing door het college begrijpelijk, maar voor de raad naar verwachting niet inzichtelijk.
2. Focus de verantwoording vooral op het doelbereik en de maatschappelijke effecten en voorzie deze van meerjarige trendinformatie en uiteraard verklaringen en duiding.
3. Voeg aan de verantwoordingsinformatie een besluit of bespreekvoorstel toe zodat de raad ook in positie wordt gebracht om de controlerende taak uit te voeren en waar nodig veranderingen in de kaders aan te brengen.

Het onderzoeksrapport over de WMO 'Ligt het schip op koers?' vindt u [hier](#)

Samenwerking met leden rekenkamer Haren over toekomst rekenkamerfunctie

Ter voorbereiding op de herindeling met Haren en Ten Boer heeft de Rekenkamercommissie met de leden van de Rekenkamer Haren nagedacht over de toekomst van de rekenkamerfunctie in de nieuwe gemeente. De klankbordgroep (bestaande uit o.a. raadsleden van de drie gemeenten) had hierom gevraagd. Dit heeft een document opgeleverd waarin de beide rekenkamers aan de klankbordgroep hebben geadviseerd om in de nieuwe gemeente te kiezen voor een rekenkamer zonder raadsleden en bestaande uit drie externe leden, die ook zelf onderzoek zouden kunnen doen, naast uitbesteding aan externe bureaus. De keuze voor een rekenkamer zonder raadsleden sluit enerzijds aan bij landelijke ontwikkelingen (de minister van BiZa is bezig met een wetsvoorstel waarin de gemeenten alleen de mogelijkheid hebben om voor een rekenkamer te kiezen en niet voor een Rekenkamercommissie met raadsleden). Anderzijds is de keuze hiervoor gebaseerd op het terugdringen van de werkdruk van raadsleden en kan het de onafhankelijkheid van de rekenkamer verder vergroten (al is hierover de afgelopen jaren eigenlijk nooit discussie geweest). De klankbordgroep heeft het document van de twee rekenkamers doorverwezen naar de nieuwe raad en ervoor gekozen dat de rekenkamerfunctie in 2019 op de oude Groninger wijze wordt ingevuld. Ook heeft de klankbordgroep bepaald dat in 2019 nadrukkelijk de discussie wordt gevoerd over de definitieve invulling van de rekenkamerfunctie vanaf 1 januari 2020.

Rekenkamerbrief over navolging aanbevelingen afgelopen jaren

De Rekenkamercommissie heeft in september een brief aan de raad gestuurd naar aanleiding van een eigen onderzoek naar de navolging van de aanbevelingen die aan de hand van de onderzoeken van de afgelopen vier jaar zijn gedaan. (De meest recente onderzoeken zijn hierin nog niet meegenomen omdat deze aanbevelingen nog moeten worden opgepakt). Het gaat om de onderzoeken naar energiebeleid, armoedebelief en passend onderwijs. De aanbevelingen naar aanleiding van de eerste twee onderzoeken zijn naar het oordeel van de Rekenkamercommissie goed opgepakt, maar ten aanzien van het passend onderwijs mag er nog wel het een en ander gebeuren: van drie van de vier aanbevelingen wordt niet/onvoldoende aangegeven wat er mee is gebeurd. Dan gaat het om het gebruik van indicatoren die echt iets zeggen over wat de gemeente wil realiseren met passend onderwijs, het voor de raad zichtbaar maken van het lokale en regionale netwerk waar de gemeente op dit terrein in werkt en het bevorderen van de samenhang die de gemeente nastreeft op de gebieden passend onderwijs – jeugdzorg – zorg – welzijn – participatie. Het zou goed zijn als de raad nog eens concreet vraagt naar deze punten en hoe het college van B&W invulling denkt te geven aan deze aanbevelingen.

Samenstelling en budget / uitgaven RKC

De Rekenkamercommissie bestond in 2018 uit de volgende personen: de raadsleden Maarten van der Laan, Carlo Schimmel, Anna Riemersma en Edward Koopmans, de externe leden Aljona Wertheim, Han Warmelink en voorzitter Werner Zuurbier. De commissie werd vanuit de griffie ondersteund door secretaris Peter Kommerij. In oktober heeft de Rekenkamercommissie afscheid genomen van de voorzitter, Werner Zuurbier. Zijn benoemingstermijn van zes jaar zat erop en hij wenste niet in aanmerking te komen voor nog een termijn, onder andere vanwege eigen drukke werkzaamheden en om de nieuwe gemeente en rekenkamer de kans te geven een nieuwe start te maken. Ook was er het afscheid van extern lid Aljona Wertheim, die meer dan tien jaar extern lid is geweest van de Rekenkamercommissie. Van de externe leden blijft alleen Han Warmelink over. In de raadsvergadering van eind januari heeft de raad besloten om hem als voorzitter te benoemen, samen met twee leden van de rekenkamer Haren (Hans van Mossevelde en Hans Kastermans) als externe leden voor een periode van een jaar, zodat de continuïteit enigszins is gewaarborgd.

Van het beschikbare budget van 80.000 euro is in 2018 een bedrag van 41.000 besteed en wel als volgt:

onderzoek subsidies tweede deel (eerste deel in 2017 betaald: 14.000 euro)	10.000 euro
onderzoek WMO	18.250 euro
vergoeding voorzitter	6.750 euro (t/m september 2018)
vergoeding externe leden	5.000 euro
kosten contributie NVR	1.100 euro
Totaal	41.000 euro

Mocht u vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit jaarverslag, dan kunt u zich uiteraard tot de Rekenkamercommissie wenden via onderstaande contactgegevens.

Rekenkamercommissie gemeente Groningen

Secretariaat:

Postbus 20.001

9700 PB Groningen

tel. 050 – 367 7727

e-mail: rekenkamercommissie@groningen.nl

website: <https://gemeente.groningen.nl/rekenkamercommissie>

uitgave: februari 2019